

hvad Præsten angaar, anker man fra den Side over, at han skal kunne nægte at vie et Brudepar, som han ikke ønsker at vie. Men det samme vil gentage sig, naar Folk, efter at være borgerlig viede, kommer til Præsten og vil have Kirkens Velsignelse. Han kan da sige nej. Hvad enten man har den ene eller den anden Form, undgaar man ikke de Skær og Vanskeligheder, der her er Tale om.

Det ærede Medlem fra Højrup havde ikke noget tilovers for Menighedsraadenes Erklæring, og han anførte nogle Eksempler paa, at Præsterne paa Menighedsraadets Vegne havde givet Tilslutning til Adressen. Hvorledes det hænger sammen, skal jeg ikke udtale mig om, jeg har ikke set Adresserne. Men det gjorde mig ondt at høre det ærede Medlem fra Kerteminde (Henningsen), der bor i min Valgkreds, fortælle, at en Præst i et Sogn, der hører til min Valgkreds, og som har to Menighedsraad, har skrevet under, uden at Flertallet af Menighedsraadene har givet deres Samtykke. Jeg ved ikke, hvorledes noget saadant kan foregaa. Det er forkert, hvis Præsten paa egen Haand undertegner paa Menighedsraadets Vegne.

Men det er heller ikke saa meget Menighedsraadenes Udtalelser, jeg lægger Vægt paa. Som jeg sagde i mit første Foredrag, lægger jeg Hovedvægten paa de skandinaviske Landes Stilling. Jeg ønsker Frihed i dette Forhold. Grundloven vil man forme saaledes, at de unge skal have Valgret; men her er der et Sted, hvor de ikke maa faa Valgret: de skal, naar de vil gifte sig, møde hos Giftefogeden, hvad enten det nu bliver Sognefogeden eller en selvstændig Giftefoged, eller hvem det bliver, og for ham indgaa Ægteskabet. Det, der for mig er Hovedsagen, er, at naar de tre nordiske Riger, Sverige, Norge og Island, ved Lov har fastslaaet den fakultative Ordning, og naar den Kommission, der har været nedsat med delegerede ogsaa for Danmark, har indstillet denne Ordning som den mest forsvarlige og mest frisindede, er der Grund til at gaa denne Vej; vi bør i denne Sag følge de nordiske Folk hellere end at vælge den tyske Ordning.

Det ærede 9de Medlem for Odense Amt (Jensen-Sønderup) forklarede, hvorfor han havde valgt at henlede Opmærksomheden paa Sogneraadets Formanden som Giftefoged. Han mente, at dette betød en anbefaling for Sogneraadene, han mente, at disse skulde ikke staa ringere end de kommunale Raad i Byerne, hvor det er

Borgmesteren, der foretager den borgerlige Vielse. Jeg tror dog, at Sogneraadets Formændene vil frabede sig denne Velvillie. Det ærede Medlem udtalte, at nu var de lønnede saa godt, at de kunde tage det med. Jeg tror ikke, at Sogneraadets Formændene er overdrevent højt lønnede for de mange betydelige Hverv, der er lagte paa dem. Det ærede Medlem sagde, at naar man havde lagt saa mange Hverv paa deres Skuldre, deriblandt de store Hverv, der er paalagte dem i Anledning af de mange Dyrtidsforanstaltninger, kunde man tage dette med. Det minder mig om Manden, der læssede Sten paa og sagde til Hesten: Kan du trække de andre, kan du ogsaa trække denne med.

Det forekommer mig urigtigt ved Lov at ville tvinge Formændene for de kommunale Raad til at paatage sig dette Hverv, selv om de, som den ærede Forslagsstiller mener, nu er saa velsituerede med Hensyn til Bygninger og Boliger, at de godt kan foretage disse Vielser i deres eget Hjem. Der er dog altid den Forskel, at en Sogneraadets Formand skal være pligtig at lade sit Hjem staa aabent for dem, der vil indgaa Ægteskab for ham, medens der i København saavel som i Byerne er offentlige Lokaler til det Brug. Men det er ikke dette, der for mig er det afskrækkende. Grunden til, at jeg ikke kan anbefale Forslaget, er, at jeg ikke vil være med til gennem Lovgivningen at lægge en ny Tvang paa de kommunale Raad og i dette Tilfælde give dem den Myndighed, der efter det ærede Medlems Forslag vil blive dem tildelt.

Det ærede Medlem har udviklet Betydningen af sit Ændringsforslag, som gaar ud paa, at man skal kunne foretage det rent borgerlige i selve Vaabehuset ved Indgangen til Kirken; for, siger det ærede Medlem, det skal ikke være nogen højtidelig Akt. Men Akten er dog saa højtidelig, at hvis det ærede Medlem faar sit Forslag lovfæstet, saa er de to vedkommende, saa snart Protokollen er undertegnet i Vaabehuset, Mand og Hustru, saa er de Ægtefolk. Efter de Medlemmers Forslag, som ønsker tvungent borgerligt Ægteskabs Indgaaelse, maa de paagældende ikke komme i Kirken, selv om de ønsker Kirkens Velsignelse, før efter at de er Ægtefolk. De skal møde i Kirken som Ægtefolk, og det hvad enten den borgerlige Akt foregaa i Vaabehuset eller hos en Giftefoged eller paa Raadhuset. Det er dette, der er Forskellen paa de to Standpunkter. Jeg og mine Meningsfæller